

Uge 10, SD, opgave 5 - udvidet for bedre forståelse!

Opg 5: Egenværdier i funktionsrum

Betragt den lineære afbildning $f : C^\infty(\mathbb{R}) \rightarrow C^\infty(\mathbb{R})$ givet ved

$$f(x(t)) = x'(t) - x(t).$$

Lad U betegne det underrum i $C^\infty(\mathbb{R})$ som har basis $v = (e^{-t}, 1, e^t, e^{2t})$.

restart

with(LinearAlgebra) :

$$f(x) := \text{diff}(x, t) - x :$$

c)

C Vis at billedmængden $f(U)$ er et underrum i U , og bestem afbildningsmatricen ${}_vF_v$ for afbildningen $f : U \rightarrow U$ med hensyn til basis v .

$$[f(e^{-t}), f(1), f(e^t), f(e^{2t})] = [-2e^{-t}, -1, 0, e^{2t}]$$

Dvs. billedrummet: $f(U) = \text{span}\{e^{-t}, 1, e^{2t}\}$

Derfor vil $f(U) \subseteq U$.

Og $f(U)$ har dimension 3, mens U har dimension 4.

Afbildningsmatricen:

$${}_vF_v := \text{DiagonalMatrix}(\langle -2, -1, 0, 1 \rangle) = \begin{bmatrix} -2 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

d)

Bestem koordinatvektoren for

Login

$$q(t) = -6e^{-t} + e^{2t} + 2$$

D med hensyn til basis v , og find ved hjælp af den i forrige spørgsmål fundne afbildningsmatrix samtlige løsninger i U til ligningen

$$f(x(t)) = q(t).$$

Højresiden $q(t)$ kan udtrykkes i v -basis som:

$$q := \langle -6, 2, 0, 1 \rangle :$$

Differentialligningen kan løses i U :

$$\text{LinearSolve}({}_vF_v, q) = \begin{bmatrix} 3 \\ -2 \\ -t17_3 \\ 1 \end{bmatrix}$$

Dvs. løsningen i U er: $\langle 3, -2, 0, 1 \rangle + c \cdot \langle 0, 0, 1, 0 \rangle$ eller $x(t) = 3 \cdot e^{-t} - 2 + e^{2 \cdot t} + c \cdot e^t$ hvor $c \in \mathbb{R}$.

Der er altså uendelig mange løsninger.

Altså en partikulær løsning til det inhomogene system + den fuldstændige løsning til det homogene system.

e)

$dsolve(x'(t) - x(t) = -6 \cdot e^{-t} + e^{2 \cdot t} + 2) = x(t) = 3 e^{-t} - 2 + e^{2 \cdot t} + e^t \_C1$
 Samme løsning som i d).

Det giver samme løsning i c) og d), da den partikulære løsning samt den homogene løsning alle $\in U$!

EXTRA 1

Antag nu, at basen $e^t \notin U$. Dvs. $U = \text{span}\{e^{-t}, 1, e^{2 \cdot t}\}$.

c)

Afbildningsmatricen bliver så (idet 3. søjle fjernes):

$$vFvI := \begin{bmatrix} -2 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} :$$

d)

$$\text{LinearSolve}(vFvI, q) = \begin{bmatrix} 3 \\ -2 \\ 1 \end{bmatrix}$$

Dvs. løsningen i U er: $\langle 3, -2, 1 \rangle$ eller $x(t) = 3 \cdot e^{-t} - 2 + e^{2 \cdot t}$

Der er altså kun én løsning i U .

e)

Maples dsolve giver naturligvis samme løsning som før.

Nu giver c) og d) ikke samme løsning!

EXTRA 2

Antag igen, at $U = \text{span}\{e^{-t}, 1, e^t, e^{2 \cdot t}\}$.

Antag også, at højresiden nu hedder e^t .

$q2 := \langle 0, 0, 1, 0 \rangle :$

c)

$\text{LinearSolve}(vFv, q2)$

Error, (in LinearAlgebra:-LinearSolve) inconsistent system

Dvs. der er ingen løsning nu, fordi $e^t \notin f(U)$!

d)

$dsolve(x'(t) - x(t) = e^t) = x(t) = (t + \_C1) e^t$

Dvs. løsningen i $C^\infty(\mathbb{R})$ er

$$\underline{\underline{x(t) = (t + c) \cdot e^t}} \text{ hvor } c \in \mathbb{R}.$$

┌
└ **Nu giver c) og d) ikke samme løsning!**